

Huhtasinisiipi

Turkos blåvinge
Aricia nicias

Uhanalaisuusluokka (IUCN): vaarantunut (VU)

Uhanalainen (LSA 521/2021)

Luonnehdinta

Huhtasinisiipi on pienikokoinen sinisiipi, jonka siipiväli on 23–28 mm. Koiraan siipien yläpinnat ovat harmahtavan vaaleansiniset ja niissä on tunnusomaisen leveä tumma reunus. Naaraan siipien yläpinnat ovat ruskeat. Molemmilla sukupuolilla siipien alapinta on kellertävän harmaa. Paras lajituntomerkki on takasiipien alapinnan kiilamainen ja leveähkö vaalea keskijuova, joka ulottuu oranssista reunatäplärvivästä keskipesteen ohitse takasiiven tyveen saakka. Huhtasinisiipinaaras muistuttaa varsinkin ruskosinisiipeä (*Eumedonia eumedon*), mutta on erotettavissa varsinkin takasiipien alapinnan selvästi heikommista oransseista reunatäplistä.

Elinympäristö ja levinneisyys

Huhtasinisiipi elää metsäkurjenpolvea kasvavilla tuoreilla ja rehevillä niityillä ja metsäaukeilla, tienpientareilla ja metsäteiden varsilla sekä avoimeksi raivattujen voimalinjojen alla. Useimmat elinpaikat ovat puuston suojaamia pieniä avoimia läikkeitä, tyypillisesti etelään avautuvilla rinteillä. Toukka elää yksinomaan metsäkurjenpolvella (*Geranium sylvaticum*). Perhoset lentävät kesä-heinäkuun vaihteesta elokuun alkuun. Maan eteläosissa huhtasiiven levinneisyysalue on selvästi kaventunut, ja laji on jotakuinkin kadonnut Kainuun eteläpuolelta; pieniä esiintymiä on säilynyt varsinkin Pohjois-Karjalassa. Pohjoisessa laji on puolestaan levinnyt 2000-luvun aikana laajalti uusille alueille Kainuussa, Koillismaalla ja Pohjanlahden perukoilla. Näillä alueilla lienevät nykyisellään myös huhtasinisiiven vahvimmat kannat Suomessa.

Nykytila ja uhkatekijät

Huhtasinisiipi on metsäkurjenpolvella elävistä sinisiipilajeistamme harvinaisin. Laji on taantunut selvästi levinneisyysalueensa eteläosissa, missä viimeiset esiintymät ovat eristyneitä ja perhosia tavataan lähinnä yksittäin. Pohjoisessa tilanne on selvästi parempi ja monilla elinpaikoillaan laji on jopa runsaslukuinen. Huhtasinisiipi on kärsinyt lajille sopivien avoimien alueiden umpeenkasvusta ja umpeutumiskehityksen jatkuminen uhkaa lajia myös tulevaisuudessa.

Hoitosuositukset

Kurjenpolven hallitsevat huhtasinisiiven elinympäristöt tulisi säilyttää avoimina. Laji hyötyy elinympäristöjä avoimena pitävästä niitosta, pusikoiden raivaamisesta ja varjostavan puuston varovaisesta poistosta. Huhtasinisiiven elinympäristöissä ja niiden läheisyydessä tehtävien metsänhoitotoimien yhteydessä puutavaraa tai hakkuutähteitä ei tulisi pinota piennaralueiden ja muiden aukkopaikkojen kurjenpolvikasvustojen päälle. Varsinkin loppukesään ajoittuva ja vuodesta toiseen hieman vaihteleva niitto soveltuu hyvin metsäkurjenpolven ja huhtasinisiiven elinympäristöjen hoitoon.

Lähteet

- Hyvärinen, E., Juslén, A., Kemppainen, E., Uddström, A. & Liukko, U.-M. (toim.) 2019. Suomen lajien uhanalaisuus – Punainen kirja 2019. Ympäristöministeriö & Suomen ympäristökeskus. Helsinki. 704 s.
- Silvonen, K., Top-Jensen, M. & Fibiger, M. 2014. Suomen päivä- ja yöperhoset – maastokäsikirja (A field guide to the butterflies and moths of Finland), Oestermarie, 822 s.
- Suomen Lajitietokeskus, huhtasinisiipi. Saatavilla: <https://laji.fi/taxon/MX.60862> Viitattu 23.11.2022.

Kuvat: J. Tyllinen, CC-BY-NC-4.0, [Laji.fi](https://laji.fi)